

مقایسه‌ی اثر بلوک حسی - حرکتی بوپروکائین با لیدوکائین دوز پایین و هیپرباریک در جراحی آنورکتال به روش بی‌حسی نخاعی

دکتر مهدی قائمی*، دکتر مجید انصاری**، سعید محمدی***

نویسنده‌ی مسئول: زنجان، بیمارستان ولی عصر (عج)، گروه بی‌حوشی mahiar@zums.ac.ir

دریافت: ۸۴/۱۱/۹ پذیرش: ۸۵/۱۰/۱۴

چکیده

زمینه و هدف: اعمال جراحی سرپایی به روش بی‌حوشی عمومی و یا بی‌حسی نخاعی انجام می‌شود. برخی از متخصصین بی‌حوشی به علت قابل پیش‌بینی بودن نسبی روند بی‌حوشی عمومی و جهت پرهیز از عوارض جانبی داروهای نخاعی، بی‌حوشی عمومی را انتخاب می‌کنند. از جمله عوارض جانبی داروهای نخاعی، می‌توان به سندروم عصبی گذرا (TNS) ناشی از لیدوکائین، یا طول اثر غیرقابل پیش‌بینی و تهوع و استفراغ زیاد ناشی از پروکائین، و یا مدت اثر طولانی و سطح حسی غیرقابل پیش‌بینی بوپروکائین اشاره کرد. کاهش دوز بوپروکائین باعث کاهش مدت اثر آن می‌شود و روش saddle block سطح حسی مطمئنی ایجاد می‌کند. مزیت دیگر بوپروکائین بلوک حسی انتخابی آن در دوزهای کم است که در جراحی‌های آنورکتال مفید می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی سطح حسی، طول مدت بی‌حسی و بلوک حسی انتخابی بوپروکائین دوز پایین (low dose) و هیپرباریک در روش saddle block جهت جراحی‌های آنورکتال و مقایسه‌ی آن با لیدوکائین low dose و هیپرباریک بود.

روش بررسی: در این کارآزمایی بالینی بیماران به صورت تصادفی در دو گروه ۳۲ نفری قرار گرفتند. در گروه بوپروکائین، یک میلی‌لیتر بوپروکائین ۰/۵ درصد هیپرباریک در وضعیت نشسته و در گروه لیدوکائین، یک میلی‌لیتر لیدوکائین ۰/۵ درصد هیپرباریک در همان وضعیت تزریق شد. بعد از پنج دقیقه بیماران در وضعیت لیتوتومی قرار گرفتند. فشار خون و ضربان قلب هر ۵ دقیقه اندازه‌گیری و ثبت شد. شدت بلوک حسی و حرکتی، طول مدت بی‌حسی و تونیسیتی اسفنکتر مقعد نیز در دو گروه ثبت شد.

یافته‌ها: سطح بی‌حسی و طول مدت بی‌حسی در گروه بوپروکائین بیشتر از گروه لیدوکائین بود. شدت بلوک حرکتی و از بین رفتن تونیسیتی اسفنکتر مقعد در گروه لیدوکائین بیشتر از گروه بوپروکائین ارزیابی شد. میانگین کاهش فشار خون در گروه لیدوکائین از نظر آماری بیشتر از گروه بوپروکائین بود.

نتیجه‌گیری: بوپروکائین low dose و هیپرباریک در مقایسه با لیدوکائین، سطح حسی مناسب، طول مدت بی‌حسی مناسب و بلوک حسی انتخابی برای جراحی‌های آنورکتال در روش saddle block ایجاد می‌کند.

واژگان کلیدی: بی‌حوشی نخاعی، بوپروکائین، لیدوکائین، آنورکتال، بلوک حرکتی

*متخصص بی‌حوشی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

**متخصص بی‌حوشی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

***دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان